СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 292. Джерзи Сіти, Н. Дж., субота, 15. грудня, 1928. — VOL. XXXVI. No. 292. Jersey City, N. J., Saturday, December 15, 1928. THREE CENTS

ГУВЕРА ВИТАЮТЬ, А ЗАРАЗОМ І СТЕРЕЖУТЬ

ВСІ ПЕРЕХРЕСНІ ДОРОГИ ОБСАДЖЕНІ ВІЙСЬКОМ. 2,000 ПОЛІСМЕНІВ СТЕРЕГЛО ГУВЕРА, ЯК ВИСІДАВ З ПОЇЗДУ В БУЕНОС АЙРЕС.

БУЕНОС АЙРЕС, 13. грудня. — Президент аргентинської републики Ірогеєн і цілий кабінет вийшли на стацію, щоби повитати Герберта Гувера. А коли б хто судив аргентинські симпатії до Америки з тої многотичної публики, що витала Гувера, то не міг би прийти до заключення, що саме в Аргентині є головний осередок протиамериканської прапаганди.

Гувер замешкав в американській амбасаді, яка окружена військом і поліцією. Коли Гувер переїздив через аргентинські збіжеві поля, секретна сторожа порозумілася з поїзду з аргентинським урядом у справі охорони Гувера.

$270,627,384 НА ПРОГИБІЦІЮ.

СТІЛЬКИ УХВАЛИВ СЕНАТ. НАЗИВАЮТЬ ЦЕ ЖАРТОМ.

ВАШИНГТОН, 13. грудня. — Пропозиція сенатора з Мериленд, Бруса, щоби сенат ухвалив закон в справі призначення $270,000,000 на форсовання прогибіції, перейшла. Це здивувало найбільше самого Бруса, горячого приклонника прогибіції. Цілком певно цей закон не буде правосильним, а тільки перейде той, що його ухвалила палата послів на суму $15,-300.000.

ПІРВАЛИ 22 ДІВЧАТ.

РІЧ ЯСНА, ЩО СТАЛОСЯ ЦЕ В МЕКСИКУ.

МЕКСИКО СИТІ, 13. грудня. — На місточко Хільотепек напали бандити в тім часі, коли ціле місто приглядалося виставі рухомих образів. В кіні був рівнож мейор і 4 федеральні жовніри, що намагалися ставити опір бандитам, але даремно. Бандити, а було їх 70, казали публиці вийти з кіна і станути мущинам по одній боці, а жінкам по другім. З жінок забрали 22 молодих дівчат, не звертаючи уваги на благання матерей, що віддавали їм за дівчата всі свої дорогоцінности. Бандити з дівчатами зникли і пігнали в гори. І слід по них пропав.

ЗАПРОПОНУЮТЬ МИР.

ПАНАМЕРИКАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРЕДЛОЖИТЬ БОЛІВІЇ И ПАРАГВАЄВИ ПЛЯН МИРНОГО ПОЛАГОДЖЕННЯ ГРАНИЧНОГО СПОРУ.

ВАШИНГТОН, 13. грудня. — Спеціяльний комітет предложить сьогодня Панамериканській Конференції плян мирного полагоджения спору між Болівією і Парагваєм. Комітет той складається з пятьох членів, яких вибрала для тої цілі сама Панамериканська Конференція.

СКОЧИВ З ВІКНА.

ЦЕ БАГАТИЙ І МОЛОДИЙ ПРОМИСЛОВЕЦЬ ГАЙЛБРОНЕР.

НЮ ЙОРК, 13. грудня. — Ірвин Гайлбронер, літ 39, заступник президента відомої великої фірми Вебер-Гайлбронер, вернувши з офісу до дому, побавився зі своїм улюбленим псом, а по тім підійшов до вікна і скочив з 14 поверха свого апартаменту та згинув на місці.

Жінка каже, що причиною того розпучливого кроку була недуга. Бо бизнес ішов йому добре, а його фірма належить до найкраще просперуючих.

ПРИДЕРЖАЛИ 1,500 ПАЧОК ГОРІВКИ.

НЮ ЙОРК, 13. грудня. — Прибережна сторожа, що глядить за пачкарями алькоголю, придержала біля Ракавей невеличкий корабель, який довозив до берега алькоголічні напитки з більших кораблів, що прибували з Европи чи з Канади.

Забраню віски вартости $150,000. На кораблі було всього 10 людей.

РУЗВЕЛТ БУДЕ БОСОМ.

АЛЕ ТІЛЬКИ В НЮЙОРСЬКІМ СТЕЙТІ. НА ЗАГАЛ ЛІДЕРОМ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ АЖ ДО 1932 РОКУ БУДЕ ДАЛІ СМИТ.

НЮ ЙОРК, 13. грудня. — Вибраний говернор Рузвелт поверпув з лічення й обійме урядовання в Олбані з днем 1 січня. — Смит віддасть Рузвелтови всю владу над демократичною партією стейту і не хоче мішатися до назначування нових урядовців.

МОЛОДЬ НЕ ПОВИННА ЩАДИТИ.

ХЛОПЕЦЬ З УСПІХОМ НЕ ЩАДИТЬ. ТАК ЗАЯВЛЯЄ ГЕНРИ ФОРД.

ВАШИНГТОН, 13. грудня. — Генри Форд не вірить в успішність тої науки, якою так часто забивають голови молодим людям, коли кажуть: тяжко працюй і щади, а тоді можеш числити на успіх. Ніяка людина, що може повеличатися великими успіхами, не належала в молодости до ощадних. Успішні люде, будучи молодими, видавали гроші так скоро, як скоро їх і заробляли, але видавали на річи, які їх підносили. Форд подав на примір свого приятеля Томаса Едисона, котрий ніколи не мав грошей, а хіба аж тоді, коли вже мав стільки, що не був у силі їх видати. Молодого чоловіка треба наклоновати тільки до одного: що нічого він не осягне в світі без праці. Тай не треба дуже гризтися тим, коли чоловік не може дістати праці. Форд каже, що замолоду його прогнали з багато шап.

Таке говорив журналістам, заки пішов до през. Куліджа на обід, даний президентом у честь суддів Супрім Корту.

ПО $1,000 ЗА ОБІД.

НЮ ЙОРК, 13. грудня. — Понад 1,400 осіб було на обіді з приводу отворення нового жидівського будинку, що має бути семинарем для виховання рабінів і плекання штук красних. Тикет коштував $1,000.

ЛИСТОПАДОВІ ДНІ У ЛЬВОВІ

Малярська вистава українських артистів в Українськім Академічнім Домі, знищена польськими хуліганами підчас нападу в листопадові дні сього року.

Американські Українці протестують проти польських звірств.

PROTEST AGAINST POLISH OUTRAGES.

ALLENTOWN, PA., UKRAINIANS PROTEST POLISH OUTRAGES.

ALLENTOWN MORNING CALL, of Wednesday, November 14, 1928, wrote:

PROTEST AGAINST POLISH PERSECUTIONS.

ALLENTOWN, PA., Nov. 13, 1928. — The Ukrainian American Citizen Club held a special meeting on Sunday, Nov. 11, at 12.30 o'clock at the Ukrainian Parochial hall, and adopted the following appeal on behalf of the Ukrainians of Galicia, persecuting by the Polish government:

On streets and squares of Lviv (Lemberg), the capital of Galicia, now under the Polish occupation, blood was shed. According to the first fragmentary reports, censored by the Polish authorities, a Ukrainian procession was arranged on November the first, the tenth anniversary of the Declaration of Independence of Galicia from the Austrian Empire. The marchers were to proceed from churches to cemeteries in order to decorate the graves of the Ukrainian soldiers who had fallen in the Ukrainian war against the Polish invasion of the country in 1918-19 The Ukrainian deputies to the Polish sejm at Warsaw delivered appropriate speeches commemorating the deeds of the fallen heroes of the Ukrainian independence. The marchers were attacked by Polish police and Polish chauvinistic students. During the riots that resulted from the attacks, the monument glorifying the Polish invasion of the country was wrecked. This was utilized by the Polish chauvinists as a pretext for a general attack upon Ukrainian stores, clubs, institutions and organizations.

For four days the Polish rowdies were sacking Ukrainian cultural societies. One of the victims of the Polish vandalism was the "Dniester," the Ukrainian mutual life insurance company, another—"Prosvita" (The Enlightenment), as association devoted to publishing popular books. Another—the dormitories of Ukrainian college students. All these attacks were carried out with more than passive cooperation of the Polish police. While all the sacking and wrecking was going on, the police never stirred a finger to stop the attacks; they went on making raids and arrests among the Ukrainian victims of the attacks. More than a hundred persons were hurt in these days, many of them fatally.

Several Ukrainian leaders escaped from Poland into neighboring countries whence they issued a call to the Ukrainian immigrants in America to appeal to the American Government on behalf of their country of origin, devastated by a ruthless invader bent upon their complete annihilation. Being well aware of the helpful spirit of the American public and goverment, the Ukrainian-American Citizen Club of Allentown, Pa., appeals to the American Government to use its influence to stop further attacks upon Ukrainians under the Polish occupation. The American Government was one of the powers which gave their silent assent to the Polish occupation of Western Ukraine. The allies of America inserted in the peace treaty with Poland the clause guaranteeing the so-called racial minorities the freedom of cultural and economic development, which provision was never carried out. The United States gave its consent to the decision of the Council of Ambassadors of March 14, 1923, recognizing the Polish occupation of Galicia. In consequence of this, the oppressed races of Poland look up the signatory powers as guarantors of their rights, and especially to the United States of America, the most disinterested of them.

The Ukrainian-American Citizen Club of Allentown, Pa.

Signed: Harry Pypiuk, President;
William Kesak, Secretary;
159 Tilghman Street, Allentown, Pa.

A copy of the foregoing has been forwarded to Secretary of State Kellogg.

ВИВОЮВАВ СОБІ ДОРОГУ ДО ТЮРМИ.

В Іст Гемтон, Конн., збудовано нову тюрму, з паровим огрітям. Арчі Кук оглядав тюрму і так собі її сподобав, що попросив суддю, щоби позволив йому перебути там филю холоду, що повіяв на околицю. Судця не хотів на те згодитися. Арчі Кук пішов до дому, вибив жінку, ся запізвала його і Арчі Кук пішов до нової тюрми на 30 днів. Арчі тішиться, що трицять днів не буде чути зимна.

ВИСТУПИ УКРАЇНСЬКОГО ЗМАГУНА.

Відомий світовий змагун Гаркавенко, що приїхав на виступи до львівського цирку під кінець змагань, складає що вечера докази своєї небувалої сили, зручности та атлетичної техніки. В останніх днях поклав він прегарно збудованого Берлінця Келера, виграв на один пункт більше з кандидатом на першу конкурсову нагороду Франфуртцем Пошофом і поклав велитня з Познаня Пінецького у мент, коли всі вважали ситуацію Гаркавенка програною. Метода боротьби Гаркавенка ріжниться чимало від засобів інших змагунів, які не мають цієї легкости у зміні критичних позицій та в наступі на противника. Він стане ще раз до рішаючої боротьби з найсильнішим противником Пошофом, атлетом зрівноваженим і зі силою рівномірно розкладеною на всі частини свого преадорового молодого тіла. Характеристичне те, що ріжномаста циркова публика не скриває своїх симпатій для сили та зручности Гаркавенка, що вносить у боротьбі навіть нотку погідного гумору.

ВИБОРИ ДО РУМУНСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ

ПАРТІЯ МАНЮ ЗДОБУЛА 361 МАНДАТІВ. ПАРТІЯ БРАТІЯНА 14 МАНДАТІВ. САМ БРАТІЯНУ НЕ ВИБРАНИЙ. КОМУНІСТИ НЕ ВИБРАЛИ ЖАДНОГО ДЕПУТАТА. ВІД УКРАЇНЦІВ З БУКОВИНИ ВИБРАНО ОДНОГО.

БУКАРЕШТ, 13. грудня. — Майже закінчені підрахунки голосів, поданих при виборах до парляменту. Як показується, партія Маню здобула 90% усіх мандатів, а партія Братіяна всього 4%. Притім сам Братіяну перепав.

Мадяри здобули 17 мандатів, а тому є найсильнішою партією в парляменті після правительственної партії. Німці вибрали 12 послів. Соціял-демократи — 9. Українці з Буковини вибрали одного посла. Большевики, що йшли під назвиськом „Селянські Робітники", не здобули жадного мандату.

На загал вибори пройшли спокійно, хіба подекуди виникали дрібні непорозуміння, коли в часи диктатури Братіяна підчас виборів не раз лилася кров.

ЛІГА ПОМАГАЄ ГРЕЦІЇ.

ЛІГА НАЦІЙ ПРИЗНАЧАЄ СВОЮ КОМІСІЮ ДЛЯ РЕОРГАНІЗАЦІЇ В ГРЕЦІЇ САНІТАРНОЇ СЛУЖБИ ТА МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ.

ЛЮГАНО, 13. грудня. — На прохання грецького правительства Рада Ліги Націй призначила спеціяльну свою комісію для реорганізації грецької медично-санітарної служби.

В комісію будуть призначені фахівці по боротьбі з малярією, що недавно забрала багато грецького населення.

ПІРАТИ НА ЧОРНОМУ МОРІ.

БОЛАНДЖІК, 13. грудня. — Турецька служба прибережної охорони провадить уперту боротьбу з піратством на Чорному морі, яке надзвичайно шкодить турецькому торговельному мореплавству.

КАРОЛЬ ЇДЕ ДО РУМУНІЇ.

ВІДЕНЬ, 13. грудня. — Тут розповсюднилася чутка, що по дорозі з Франції до Румунії приїхав до Відня Кароль зі своєю любовницею Люпеску. Після виборів у Румунії він негайно залишив Францію.

Віденська поліція не подає, чи Кароль дійсно тут перебуває.

ЕВАКУАЦІЯ НАДРЕНІЇ.

БУДЕ ПЕРЕВЕДЕНА, ЯК СКОРО КОМІСІЯ ЕКСПЕРТІВ ПО РЕПАРАЦІЯМ ОСЯГНЕ ПОРОЗУМІННЯ. НІМЕЧЧИНА БУДЕ ПЛАТИТИ РЕПАРАЦІЇ ЧЕРЕЗ 62 РОКИ.

ЛЮГАНО, 13. грудня. — Відбулася приватна нарада між Штреземаном, Бріяном і Чемберлейном, на якій досягнено порозуміння щодо евакуації Надренії. Евакуація має бути переведена так скоро, як комісія експертів по репараціям закінчить свої роботи.

Таке порозуміння сталося після того, як Штреземан перестав ставити справу приспішеної евакуації Надренії як право Німеччини, але поставив її як доцільність, вимагану реальними обставинами.

Сподіваються, що Німеччина прийме 62-річний термін репараційних сплат.

ШЕРИ ФОРДА В АНГЛІЇ.

ПІДПИСКА НА ЙОГО ШЕРИ ЗА ТРИ ГОДИНИ БУЛА БІЛЬША В 25 РАЗІВ НІЖ СКІЛЬКІСТЬ ШЕРІВ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДО ПРОДАЖІ.

ЛОНДОН, 13. грудня. — Форд випустив шери свого нового автомобілевого заводу в Англії. Всього було випущено 2,800,000 шерів, вартістю по 5 долярів кожний.

За три години, з хвилі оголошення продажі нових шерів, охочих до купівлі було 25 разів більше ніж шерів.

ОЖИВЛЕННЯ МЕРТВОГО.

СОБАКА, ЯКІЙ ОДРУБАЛИ ГОЛОВУ, КІЛЬКА ХВИЛИН ЖИЛА. ТРУП ЛЮДИНИ, ЩО БУЛА МЕРТВА 24 ГОДИНИ, ПОЧАВ ОЖИВАТИ.

ПАРИЖ, 13. грудня. — На 11 січня тут призначено виклад московських професорів Кулакова й Андреева про їх досвіди над оживленням мертвих. Підчас своїх дослідів їм пощастило затримати кілька хвилин життя собаки, якій відтято голову.

Найцікавіший дослід Кулаков перевів над трупом людини після 24 годин її смерти. Після кількох годин праці йому пощастило оживити частину завмерлих органів. Німецький учений Кольц, котрий бачив цей досвід, говорить, що навіть очі мертвого були на мить ожили.

Учені бачать у цьому великий успіх і радять продовжувати досвіди.

НЕМА ВИННИХ У ЗАГИБЕЛІ СУБМАРИНИ.

ПАРИЖ, 13. грудня. — Грецький корабель затопив літом французьку субмарину „Ундину", що загинула без сліду. Тепер слідча комісія, яка складалася з грецького консуля в Ротердамі, грецького морського аташе в Парижі й голяндського експерта, призначеного гагським судом, прийшла до висновку, що капітан грецького пароплава не завинив.

Корабель його виконав усі правила морського плавання, а тому загибель субмарини з її залогою є нещасливим випадком.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES. Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N

КЕЛОҐОВИЙ ПАКТ

Сталося так, що коли секретар стейту Келоґ виголошував промову в Сенатськім комітеті для справ заграничних в обороні свого договору в справі поставлення війни поза законом, повідомлено його, що правительство Болівії вицофало свого делеґата з нарад Панамериканської Конференції. А вицофало тому, що не хотіло засідати разом з представником Параґвайської републики, з якою має давний пограничний спір, що довів вже до пограничних сутичок, в яких забито болівійських офіцирів і жовнірів. Заразом повідомлено Келоґа і про те, що Болівія мобілізується, а населення домагається війни з Параґваєм.

Келоґ не докінчив своєї промови, якою переконував сенаторів про конечну потребу ратифікації згаданого договору, що його заключено недавно в Парижі, без всяких застережень з боку Америки. Перервав промову і побіг до свого офісу, щоби вислати негайно ноту до Болівії і налягати на те, щоби вона згодилася віддати свій спір під вирішення мирового суду.

На разі велика моральна і фактична сила Злучених Держав заважила і Білівія вислала свого делеґата на наради Панамериканської Конференції і формально згодилася на мировий суд. Кажемо формально, бо на ділі вона далі зброїться. А в Болівії і Параґваю таке напруження, що може дійсно прийти до війни.

Все те діється в той час, коли на землях Полудневої Америки перебуває вибраний президент Герберт Гувер і коли він і всі другі високі офіційні особи виголошують день в день гарні промови про збратання американських держав, про мирне співжиття. Діється це тоді, коли признають теоретично велику вагу пакту Келоґа, але на ділі не привязують до нього ніякого значіння. Діється це тоді, коли на кождім засіданню Ліґи Націй, чи на якій другій міжнародній конференції чуємо зі всіх боків торжественні заяви про потребу мирного полагодження міждержавних конфліктів і про конечність елімінування війни.

А світ, як бачимо, як стояв так стоїть далі на вулькані. І як в Европі невелике місто Вильно, так в Америці подібний спір о клаптик землі між Болівією і Параґваєм, чи між якими другими державами, може кождої хвилі викликати війну, а з нею ріжні дальші воєнні комбінації, що затягнуть і другі держави до воєнного конфлікту. Коли такі дрібні справи так загрожують світовому мирови, то що доперва з великими проблемами, такими як от українська. Тут ледви чи що поможе пакт Келоґа чи який другий; тут таки вирішить нова війна.

ПРОМОВА ПОСЛА Д-РА МИХАЙЛА ЗАХІДНОГО

в польському соймі при нагоді буджетової дискусії 14. листопада ц. р.

Ви — звертаючись до польських послів, сказав д-р М. Західний — створили леґенду, що нещастям Польщі є українські посли, на вашу думку — сіячі бунту, що вистарчить усунути їх зі сойму і посадити за тюремною решіткою, а українські маси полюблять Польщу.

Забуваєте про це, що виступи українських послів є відзеркаленням думок і переконань українських мас, що їхня думка є нашою думкою, що їхні почування є нашими почуваннями, що їхні кличі є нашими кличами, і що ці кличі відтворюємо з волі народу в соймі.

Забуваєте про це, що український нарід за совісну оборону прав українського народу зі соймової трибуни, зокрема за оборону його права до незалежности, приймає нас хлібом-сіллю і сипле нам під ноги квіти в часі наших поїздок і діяльности в краю.

Описи наших посольських звітів із політичними резолюціями, які йдуть з низів і є призначені для часописів — червоний олівець державної прокураторії счеркує ревно.

Забуваєте про це, що кромі заґарантованої конституцією посольської неторкаємости, що її може кождої хвилі нарушити міністер внутрішніх справ зі своїми поліціянтами, що вже сталося в памятному дні отворення сойму, в дні 27. березня 1928, і що увіковічнено в стеноґрафічному протоколі з дня 15. червня 1928., перед вами і польською владою береже нас безоглядне довіря народу і його трівкий звязок із нами — звязок, якого не зірве засудження нас на тюрму і позбавлення посольської неторкаємости.

Ви голосите urbi et orbi (перед світом), що українські маси за вами, за польською державністю, що проти вас тільки посли, вибрані вільними голосами цих мас. Тимчасом, бережанський прокуратор, який стоїть ближче до українських мас, як ви, а навіть ближче, як міністри, перечеркує ваші леґенди і стверджує зовсім щось іншого, як ваші погляди. А саме, в публичнім документі, а це в акті обвинувачення з дня 17. жовтня 1928 L. cz. 462/28 Vr. IX 272/28 обвинувачує Миколу Когута, селянина і столяря, перед присяглими суддями за злочин головної зради з §§ 58 ц. карного закона, що його допустився цим способом: „що дня 19 лютня 1928 (промовець цитує акт обвинувачення) на передвиборчих зборах Української Партії Праці в Бережанах, в приявності 300 осіб, захвалював в своїй промові відносини на Радянській Україні, кажучи, що український селянин має там землю та українські школи, підчас коли Українці під Польщею є гноблені; що виступав проти політичної програми УНДО, кажучи, що вона шукає оперття на Варшаву, замісць на Радянську Україну, де є пень українського народу; що закликав до гуртовання в Українській Партії Праці, якої метою є злука всіх Українців в одній незалежній українській державі, висловлюючися, що „чим Україна сильніша, тим Польща слабша, і чим Польща сильніша, тим, тим Україна слабша"; що промовляв за вибором таких послів, які будуть уважати першим своїм завданням, щоб перед цілим світом запротестувати проти рішення ради амбасадорів з 1923 р. в справі признання східних границь польської держави — послів, які заявляють, що українськький нарід не годиться на це рішення ради амбасародів, і зажадають прилучення Східної Галичини до Радянської України. Завданням цих послів буде заявити в соймі, що Українці не хочуть належати до Польщі, тільки до Радянської України".

Я навів дословно — говорив далі посол М. Західний — мотивацію акту обвинувачення бережанського прокуратора з тією метою, щоб доказати отсе голос мас — vox populi, vox Dei (голос народу, це мов голос божий) — з яким то голосом вибранці народу мусять числитися.

Таким чином не ми повчаємо народні маси, як треба боротися за власну державу, тільки народні маси намічують знизу напрям нашої політичної лінії, а ми, прислухуючися з увагою до цього голосу, як виконавці волі народу, сповняємо совісно наші посольські обовязки.

Перед кількома літами повішено в поліційних арештах у Львові політичного вязня Ольгу Бесарабову. Поліція твердила, що вона сама повісилася.

В дні 1. листопада 1928 р. після знищення творів штуки відомого артиста маляря Новаківського, після знищення цінних памяток науки і культури в інтроліґаторні „Просвіти" у Львові, викинено разом із книжками з першого поверха живу жінку — Михайлину Філюс — наражуючи її на вічне каліцтво. Слідчі орґани твердять, що „вона сама себе викинула", що вона сама зі страху вискочила з першого поверха.

Отсі леґенди не видержують критики. Бо колиб навіть подумати через хвилю, що Філюс сама вискочила, то чогож доказує цей геройський чин? Отже він доказує, що Українка-патріотка воліла радше смерть на місці, як дістатися в руки ворога.

Міністер внутрішних справ сказав у соймі в дні 6. листопада 1928 в кінцевому уступі правительственної заяви: „Рівночасно уряд заявляє, що з однаковою рішучістю буде протиставитися всім самозванчим відрухам відплати. Коли зайде конечність примінення репресій то до виміреня цих репресій є покликана державна влада, і тільки ця влада".

Тон промови міністра був гострий, рішучий, зміст промови — невідкличний. Тимчасом негайно після тієї заяви польська академічна молодіж у Львові заявляє публично, що ніхто инший, тільки вона має місію примінювати репресії і відплату.

Ситуація дивна: „піп в дзвін, а чорт в клепало".

Львівський воєвода розвішує на мурах Львова обіжник такого змісту, що ґарантує всім горожанам спокій, а тієї самої хвилі польські студенти-корпоранти на вулицях Львова здирають і бють українських студентів за ношення українських корпорантських шапок, як також масакрують до безпритомности студента університету Ігоря Старосольського за пластову відзнаку — за скавтову — за відзнаку, яку носять Анґлійці, Французи, Німці, а навіть польські скавти.

На мурах міста видніє на величезному плякаті урядовий „мир і порядок"; міжтим віз ратункового поготівля забирає непритомного Старосольського під свою опіку.

Що це? Видно, міністер внутрішних справ є сильний і могутній на свойому міністеріяльному фотелі у Варшаві, одначе його сильна рука не сягає аж до Львова, і його приказів не слухає навіть польська суспільність.

(Конець буде)

Василь Бобрів.

ПРОЄКТ НОВОГО „АНДРУСІВСЬКОГО МИРУ"

Я вже писав про ворохобню, яка повстала серед „петлюрівців" в Парижі. Поляки, стурбовані все більшою активністю Українців, вимагають від запроданців з „Тризубу" інтензивної діяльности, а не забави в сплетні. Я вмисне підкреслюю гострі вирази, бо не підкреслюючи замало характеристики містять такі слова, як: запроданець, зрадник, шахрай, пройдисвіт, то що.

Зграя, що тулиться біля Левицького, вся ця дрібна шпанка, мало того, що продалася, але ще й виступає поруч Поляків проти Українців.

Підходить мент, коли українське громадянство, дійсно національно настроєне, повинно застановитися над діяніями цих мізерних людців і сказати своє слово. Годі вже відмахуватися ніби від мух. Треба піднести голос і попередить мерзотників отямитися.

Перед Україною виростає новий ворог, більше страшний і серіозний ніж всі, які істнували досі. Разом зі зростом української справи повстає далеко гостріша небезпека, яка тут в Европі носиться в повітрі. **Це можлива угода між Поляками й Москалями.**

Другий Андрусівський мир, по якому Україна впаде в нову-неволю, гіршу за царську й большевицьку. Поляки нарешті пізнали своїх наймитів і зрозуміли, що всякі Левицькі не мають підпори в українському громадянстві, а що тільки виманюють гроші на свої щоденні невибагливі потреби. Разом з тим перед нами у весь зріст встала українська справа, освітлена новим світлом. І крізь це світло побачили Ляхи неабияку небезпеку цілости Польщі.

Ляхи бачуть, що всі мишуриси з банди Левицького є ніщо инче, як паразити, які не оправдують навіть тієї мізерної платні, що її кидає як псам дефензива відділ другий польського ґенерального штабу. Для Поляків ясно стало, що ніякого договору та трактату, підписаного „мировим суддею" Левицьким, український народ не признає.

Москалі-ж, налякані безупинним рухом України до самостійности, не бачучи можливости не тільки знищити але й спинити цей рух, зневірившись у випробувані способи, зачали шукати нових шляхів. Цим новим шляхом є союз Московії з Польщею, про який зачинають говорити і писати отверто московські діячі і публицисти.

В попередній статті я вже порушив це, наводячи цитати з московських ґазет, які до цього часу стояли на антипольському становищи.

Тепер до хору московських друкованих орґанів пристав новий, що сьогодня лише появився першим числом. Судячи по статтях цього орґану, він ставить метою польсько-московське зближення і союз супроти України.

Зветься газета „Росія і Славянство", а пишуть у ній такі політики, як Чех москвофіл Крамарж та Москаль Струве.

В своїй статті Крамарж не признає Українців навіть за Славян та виступає проти чеського уряду за його допомогу Українцям.

„К сожаленію, ми іноґда відім, что ґосударство поддерживаєт охотнеє і щедреє тех, у кого етого славянскаво чувства било і, вероятно, імеєтся і сейчас очень мало і что оно доходіт до поддержки явно враждебного развітію Росії украінства."

Відомий українoжер Крамарж покищо говорить про те, що Українцям не варто давати допомоги, пускається навіть на демаґоґічний спосіб, називаючи Українців неславянами.

Друга стаття під заголовком: „Польша протів мазепінской пропаґанди", невідомого автора, що заховався під літерою В., направлена просто „под нозє" Поляків. Перечислюючи „ганебні вчинки" Українців супроти Ляхів в Галичині, автор статті просто говорить, не прикриваючись ніякими серпанками:

„Колиби польський уряд охоронюючи свою державність від ворожих їй Мазепинців, зробив з цього відповідні висновки на своїй території, то це поклалоб угольний камінь під „польсько-московську дружбу".

Далі московський латріот цитує за німецькою ґазетою „Гамбурґер Нахріхтен": „В українському питанню заховані можливости, які можуть оказатися для нас більше значними, ніж наслідки всієї нашої західної політики"...

„Сі слова повинні уважно читати не тільки „рускіє патріоти", але й державні діячі Польщі".

З сього можна робити висновок: Готується нова неволя, нове ярмо, якому ми повинні протиставити щось сильніще.

Париж, 2. XII, 28.

Адорян Боній.

СОВІСТЬ

(З мадярського.)

Янош був цілий день у місті. Вернув щойно під вечір своїм тарахкотячим візочком, перед яким сумно-рівнодушно ступав старий кінь. Та добре, що вибрався завчасу додому, бо на овиді збиралися небезпечні чорні хмари. Напевно, ще заки западе ніч, буде буря.

Як здалека побачив свою хатину, а біля неї садок, там у куті винайменого поля, старенькy, милу хатину, а біля неї великий город, засаджений зелениною й огнистими соняшниками довкола, його серце було повне вдоволення й щастя. В хатині жде на нього жінка, Емілія, ця найгарніша та найдорожча цвітка в його господарстві, дорога товаришка, що вщасливлює його життя. Напевно має богато роботи, коли досі не зявилася на порозі, хоч візок тарахкоче, тай вже здалека не махає до нього хустиною або любою, сильною рукою.

— Го-го, дитинко, — сказав Янош, як візок станув перед ворітьми, а Емілії все ще не видно було. Але на ці слова нічого не ворухнулося. Янош похитав головою і зіскочив із візка, щоби самому відчинити ворота. Подумав, що Емілія напевно в огороді тай тому не видно її. Зараз кинув оком у відчинені двері хати: в середині було тихо та пусто, лише дві мухи бреніли змучено за спущеними сторами. Коли так, то Емілія напевно на полі. Скільки то вона, бідна, працює!

Запровадив коня у стайню, а візок закотив під шопу. Потім пішов шукати жінки.

Але нараз за кладкою, що вела через потік, там, де зачиналося збіже таке за високе як людина, завмер нараз свист на його устах, ноги йому задріжали. На траві між цвітами неповорушно лежала впоперек стежки його жінка, з головою перехиленою на бік, у своїм любім сірім одязі.

— То з великої спеки.

Та думка найперше промайнула крізь Яношову голову. На випиньках підійшов він до жінки.

Лагідно-ніжно доторкнувся непритомної, щоби піднести її та занести в хату. Та ледви торкнувся її тіла, — весь наче завмер: жінка була холодна наче вода в отсьому потоці. Вона була мертва.

З Яношового горла добувся голос розпуки. Він упав на землю, а очи його отворилися широко. Здавалося, він усе вже бачитиме перед собою цей жахливий образ: пошарпаний одяг Емілії, її розкуйовджене волосся, її в судорогах завмерлі руки і це любе її лице з синавим відтінком жаху й переляку. А на шиї...

— Її вдушив хтось, — сказав Янош голосно. І він налякався свого власного голосу.

Загикувався, говорив якісь слова то тихо, то голосно, без звязи, гладив жінчину шию, волосся, руки. Потім узяв її дуже обережно на руки та поніс у хату, весь час приговорюючи ніжні слова, наче божевільний.

Поклав її на ліжко та сів біля неї. Бурмотів якусь молитву та глядів на мертву наче спаралізований. Не міг як слід зрозуміти цілої пригоди. Лише одна одинока думка проймала все наново його смертельним жахом:

— Емлії вже нема! Емілії вже нема!

Так сидів цілими годинами. На дворі падав дощ зпочатку помало, потому все зливніший. Лискавки наближалися все більше й більше, вкінці стало греміти. Тепер і Яноша проняв страх, він оглянувся. В хаті було темно. Боявся, сам не знав чому. Горячково шукав сірника, засвітив лямпу. Дощ бив сильно у вікно. Нараз Янош глянув на скриню, що була в куті хати. Віко скрині звисало, замок був розбитий, в середині скрині все порозкидане. Янош підійшов тяжкою ходою до скрині та побачив, що маленька скринька з грішми, розбита на дребезґи, лежала пуста між розкиданим біллям.

Тепер йому все прояснилося. Мав охоту ще більше розбити цю скриню, бож, самособою, Емілія згинула за неї. Мав охоту порозбивати все, що було в хаті, яка серед тої мертвої тишини пригадувала йому його минуле щастя. Скрегочучи зубами, станув посеред хати, заломив руки, але так, що з пальців аж кров виступила та голосно просив Бога, щоби дав йому в руки того, що допустився цього страшного злочину.

Притягнув крісло до ліжка та сів біля небіжки.

А на дворі падав дощ такий зливний, наче прорвалася хмара, наче гнів Господній хотів затопити світ.

Нараз Янош став наслухувати. Наче хтось тряс чимсь. Вікном або дверми. Ще й ще. Він устав і пішов до дверей. Двері зовсім не були зачинені. А на порозі стояв якийсь промоклий до нитки незнакомий, певно якийсь бідний подорожній, що хотів сховатися перед зливою.

— Ходіть, — сказав Янош, а страшний біль проняв його на це слово. То було перше слово, яке за весь той час промовив із незнакомою істотою.

Незнакомий схилив голову та ввійшов у хату. Янош замкнув двері машинально, несвідомо. В першій хаті взяв крісло зпід стіни та глянув мовчки на незнакомого, хоч його майже не бачив. Потім тяжкою ходою вернув у другу хату, в якій світилося, та підійшов до небіжки.

А незнакомий сів на кріслі, яке подав йому господар.

(Конець буде)

ҐЕНЕРАЛ У. НОБІЛЕ В НЕЛАСЦІ.

Часописи подають відомість із Риму, що Мусоліні звільнив з активної служби недотепного полярного подорожника ґенерала У. Нобіле. Він не сміє виголошувати відчитів, ані не вільно йому публікувати статті. Йому заборонено опустити Рим.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДЕРБИ, КОНН. Повідомляється, що збори Тов. Зап. Січи, від. 23, відбудуться дня 16. грудня, в 2-ій годині пополудни. А що сі збори є річні, то обовязком всіх членів явитись; не явившийся член буде караний після статута. — Секретар.

НЮ КЕНСІНҐТОН, ПА. Бр. св. Ар. Михаїла, від. 296, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 23. грудня, в год. 1-ій попол., в Укр. Гали на 4-ій Евені і 14-ій вул. Проситься усіх членів прийти точно на означений час, бо є богато справ до полагодження. Буде справозданє урядників і контр. комісії, по чім наступить вибір уряду на 1929 рік. Проситься контрольорів прийти в суботу, 22-го грудня до Укр. Галі, в 7-ій год. вечером і обрахувати книжки. Проситься тих членів що ще не дали по доляру на Сиротинець, щоб принесли на сей мітінґ. Кождий член повинен привести хоч одного нового члена. Неявивший без важної причини член заплатить кару після ухвали. — І. Лобур, предс.; А. Кілер, кас.; П. Любчик, секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ

(за листопад, 1928).

I. ПРИХІД:

1) З перенесення	$ 571.22	
2) Прихід за листопад	2,876.61	
Разом	$3,447.83	

II. РОЗХІД:

а) Висилка до краю:		
1) Іваліди ($1500 на Будову Дому Укр. Інвалідів, а $500 на допомогу інвалідам)	$2,000.00	
2) Боєвий фонд	300.00	
3) Рідна Школа	200.00	
4) Жертвам Листопадових днів	200.00	
5) На викуп памяток Галицької Армії	200.00	
6) Український Шпиталик у Львові	160.00	
7) Тов. „Просвіта" у Львові	100.00	
8) Студенти	50.00	
9) Письменникам	25.00	
10) Кошти висилки і письм	34.00	$3,269.00
б) Кошти телеґрами		3.88
в) Кошти канцелярії		25.00
г) Дорога		10.00
Разом		$3,307.88

III. ЗІСТАВЛЕННЯ:

Прихід в листопаді 1928	$3,447.83
Розхід в листопаді 1928	3,307.88
Остає в касі Обєднання з кінцем листопада 1928	$139.95

Обєднанне Укр. Орґнаізацій в Америці.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

БОСТОН, МАСС.

Свято Незалежної Західної України.

Десять літ минуло з того часу, коли на Західній Україні відбулась велика подія. Ото знеможений австрійсько-польським пануванням збудився український нарід до нового вільного життя. Ту велику хвилю святкує весь наш нарід, святкували її і бостонські Українці. Заходом Тов. Запорожської Січи, Сестриства, українська прав. парохії, молодечого тов. Відродження і Дружини князя Данила, від. 238 У. Н. Союза, влаштовано величавий концерт, який відбувся в українській галі при 136 Арлінгтон вул.

Шкільна дітвора під проводом о. Кучера відспівала кільканацять січових пісень та віддекламувала декілька віршів.

Молода скрипачка п-на Анна Чолик відограла кілька народних пісень, а при її супроводі співала молоденька школярка Софія Волощук.

На скрипці грав ще наш славний скрипак Володимир Заборський, що відомий добре зі своїх частих виступів на радіо.

Діти наших громадян Хомковичів, а то брат і сестра на скрипках, а другий брат на саксофоні відограли цілу низку українських пісень.

Гром. Іван Майданий і п-на Юлія Довганьчуківна відспівали дует в супроводі молодого скрипака Олещука. Співала ще молоденька Софія Волощуківна, яка заповідає особливший музичний талан.

Всі аматори вивязалися зі своїх завдань як найкраще, а деякі, особливо на скрипках, грали як справжні артисти.

Велику і дуже милу несподіванку справив тутешній громаді наш добре відомий в Америці співак д. Григорій Павловський, котрий не відмовився від просьби комітету і завитав на наше свято та проспівав декілька пісень на велику радість публики, що так радо його повитала.

По музикально-вокальній частині наступила друга часть свята. Відчинив її гром. Н. Давискиба, відчитавши резолюцію, звернені з протестом проти ляцьких звірств у Львові. Резолюції ті зібрані ухвалили одноголосно і їх вислано до секретаря стейту в Вашингтоні і до Ліги Народів. На секретарів покликано громадян: Ілію Чопика і Стефана Заборського.

Святочний реферат виголосив д-р Л. Мишуга.

Бесідник переніс слухачів на нашу рідну землю і представив всі ті величні події, що мали там місце пропамятного 1 листопада 1918 року і в тім часі, коли Галицька Армія проливала кров в обороні нашої самостійности.

В звязку з крівавими подіями у Львові, що мали місце у листопадові дні, розповів бесідник і про те все лихоліття, що його доводиться переживати українському народови під Польщею. А разом з тим обговорив способи, якими можемо допомогти нашому визволенню зза моря.

Бесідник напятнував варварський вчинок Поляків у Львові, тимбільш ганебний, бо доконано його на безборонній народі в часи мирні.

По промові д-ра Мишуги предсідатель Н. Давискиба візвав присутних до жертв на будову памятника українських інвалідів.

На концерті жертвували: Д. Сілінський 11 дол.; Ів. Майданий 10 дол.; М. Кісіль 5 дол.; Запорожська Січ 5 дол.; Н. Давискиба 3 дол.; по 2 дол.: Г. Оверко, Агафія Бербеліцька, Емідія Омайло, М. Сороцький, О. Панькевич, П. Сарук, І. Теличин, Олена Рибак, М. Поврозник; по 1 дол.: П. Боднар, Т. Хархут, Катерина Жданюк, Й. Давискиба, Ст. Штогрин, І. Дацко, Евдокія Кутна, М. Довганьчук, Е. Осиця, П. Завальнюк, М. Лютик, І. Чопик, С. Заборський, Ст. Палак, Христинич, С. Бойко, М. Раковська, О. Кудрик, М. Скалецька, Т. Яворівський, І. Масний, Д. Кузь, П. Боднар, С. Ярош, Г. Січкоріз, Марія Музика, Іл. Волощук, М. Гримак, Г. Петрейко, М. Шемета, А. Івашків, П. Костецький. Анна Гримак, А. Давискиба, Ів. Зінковський, М. Теодощук, А. Хомин, Г. Крикливець, Анна Роговська, Г. Зварич, Г. Ляшкевич, М. Золочівська. Дрібними жертвами $11.05.

Того самого дня відправлено в українській правос. церкві панахиду за поляглих героїв, на який зібрано:

По 5 дол.: Іл. Кісіль, Анастазія Грицевська; Анна Гримак 2.50 дол.; по 2 дол.: Ол. Кудрик, Анастазія Стадник; по 1 дол.: Теодощук, П. Боднар, О. Яворівський, Т. Хархут, М. Ковердович, Д. Кузь, О. Щука, М. Мартиник, Г. Крикливець, О. Панькевич, А. Хомин, Й. Панас, Р. Зварич, С. Штогрин, С. Поляк, Г. Павловський, І. Кутний, І. Олійник, М. Шафранський, Г. Сілінський, Анна Переходюк, Марія Жукатинська, М. Шеметa, І. Зінковський, Марія Захаркевич, Марія Івашків, Олена Рибак, Параня Вульчак, М. Григірчук, Катерина Теличин, Марія Сороцька, Г. Костецький, Параня Вонс, Р. Продан, Д. Пащак, Н. Давискиба, Сава Антонюк, А. Давискиба, С. Ярош, М. Гуцуляк, Юстина Чопик, Марія Костецька, Г. Петрейко, М. Майданий, Параска Погорецька, Франка Бойко, Зофія Козак, П. Костецький, Іл. Теличин, Текля Марущак, Г. Отинська, А. Рак, Катерина Шадай, Олена Музика, Марія Сілінська, Ів. Чічко, М. Довганьчук, Ів. Масний, Марія Щука, Ева Мусіловська, Катерина Яворівська, С. Кучер, Ол. Войтків. Дрібних жертв $4.75.

По переведенню збірки і вичерпанню програми предсідатель подякував виконавцям програми концерту і віча за їх труд та візвав присутних до дальшої праці і дальших жертв. Бо не дійдемо до добра, коли будуть у нас такі одиниці, що як тільки мова за збірку, вони вже за двериma, або, коли біля них проходять з капелюхом, вони спускають голови мов жаби в шуварі, коли бузько надходить.

Наше Листопадове Свято закінчилося грімким відспіванием національного гимну і других національних пісень, а по них нарід розійшовся домів, радий і вдоволений, що ми в Бостоні так гарно відсвяткували десяту річницю відродження нашої держави. Весь дохід і збірки будуть відослані до Обєднання.

За комітет: **Н. Давискиба**, предс.; **Стефан Заборський** і **Ілія Чопик**, секретарі.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Листопадове Свято.

Українська православна громада при Ірі і Робей улиці відсвяткувала Листопадове Свято. Панахиду за поляглих відправив арх. Теодорович при асисті о. Івана Коцана.

Ще далеко до осьмої, як галя української православної церкви була виповнена по береги. Точно о 8-ій годині підноситься куртина, а на сцені побачили ми віночками і цвітами прикрашений гріб, котрий зображав собою гріб погибших героїв, котрі лягли в боротьбі з нашими відвічними ворогами.

Гром. Гр. Семочко, предсідатель тов. „Боян", виголошує вступне слово, і кількома словами представляє зібраним вагу свята. По сім виступає мішаний хор тов. „Боян" і під умілою рукою п. Евгена Королишина співає Американський Гимн і Наша славна Україна та Ізза гори сніжок летить, за що публика нагороджує хор грімкими оплесками. Дуже уміло декламувала панна М. Стефанюк.

„Ми йдемо в бій" то „Ой видно село" відспівали малі шкільні діти. Вивчив їх п. Королишин за короткий час свого побуту в Шикаго дуже гарно.

„Хмари", басове сольо виконав п. І. Мазурик, що є одним з найкращих наших співаків.

Слово про славу і пошану українським героям виголосив арх. Теодорович.

Мило було слухати жіночого хору тов. Бон, котрий відспівав три пісні.

Сольо сопранове, „Говорить моє серце", з надзвичайною мілістю виконала наша оперова співачка пані Цимбаліст, що є рівноює одною з найкращих українських співацьких сил в Америці. Пані Цимбаліст бере участь як членкиня товариства „Боян" у всіх концертах і тим робить велику прислугу для товариства.

Про допомогу нашим героям виголосив слово о. Іван Коцан, а про успіх його промови свідчить нижче подана сума.

Дует п-ні Цимбаліст і п-на Е. Королишина „Відкіля ти тут узявся", з опeри „Запорожець за Дунаєм" був виконаний з таким артизмом, що публика примусила виконавців виходити на сцену три рази.

На закінчення мішаний хор тов. „Боян" відспівав „Козака несуть" і „Ще не вмерла Україна".

Ось так закінчується свято десятої річниці здобуття Львова.

Свято випало надзвичайно добре, а найліпше є те, що вислано $408.50 на будову Дому нашим інвалідам.

Товариство „Боян" вкороткі виставить оперу „Запорожець за Дунаєм" і дасть цілу низку инших виступів.

Михайло Тимчук.

АРЕШТОВАННЯ ГРАНИЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ.

В Дітройт, Міш., арештовано десятьох граничних інспекторів, за те, що помагали в перекрадaнню лікерів через границю і брали хабарі від бутлегерів. Арештовання є наслідком слідства, яке провадилося вісім місяців. Можна сподіватися дальших арештовань.

ГАЛАБУРДА ЧЕРЕЗ ОБРАЗКИ З КАНАДИ.

В Гемилтон, Ланаркшайр, у Скотляндії, прийшло 27. листопада до галабурди в театрі, де показувано образки з Канади, заохочуючі до поселення на фарми в Канаді. Галабурду зробили робітники, що їздили сеї осени до Канади на жнива.

НАТУРАЛІЗОВАНІ ГОРОЖАНЕ И ПРЕЗИДІЯЛЬНІ ВИБОРИ.

З нагоди минувших призидіяльних виборів в готелю „Рузвелт" відбувся 12. грудня врочистий обід, уряджений бюром натуралізованих горожан „Гувер-Куртіс Комітет" на честь голови цього комітету п. Г. Моррей Джекобі. На обіді було понад 500 запрошених гостей від 19 національностей, а між ними і представники Українців. В концертовій програмі головною точкою був виступ українського хору „Бандурист" під орудою Ю. Кириченка. В своїй промові Джекобі окремо й на самому першому місці відзначив український хор. В січні відбудуться збори представників усіх 19 національних груп, щоби зорганізувати постійний комітет натуралізованих горожан републиканської партії.

ПРОПАВШІ НА ПІВНОЧІ НАЙШЛИСЯ.

Сім робітників, що 2. листопада пустилися пішки з Форт Чорчіл до зелізниці, яка мала привезти їх до Ди Па, і згубилися так, що вже загально вважалося їх за погибших, по 20 днях блуканини найшлися. Трепер на імя Нілсон знад ріки Літл Чорчіл припровадив їх живих і здорових 23. листопада до милі 442 на зелізничій дорозі. Мандрівники блукали 9 днів, поки дійшли до трепера. Він відгодував їх, дав їм випочати і тоді запровадив до зелізниці. Виратувані мандрівники є майже всі Українці.

ГЕРОЇСЬКА ДІВЧИНА КОЛО ВЕРМІЛІОН.

Про незвичайне геройство дівчини доносять з Верміліон, Алта. Коли нікого зі старших не було дома, зачала горіти хата бувшого жовняря Алeксандра Ренні. Найстаршою особою в хаті була 9-літна Розеття Аннец, дочка найманих робітників, що удержували дім для властителя фарми. Крім неї було в хаті ще осмеро других дітей. Коли дим і полумінь наповнили хату, ся дівчина шість разів бігала по сходах згори на двір і назад вертала по других дітей, поки сімох з них не виратувала. Була виратувала і осме, 4-літну Барбару Ренн, але вона три рази вертала до горіючої хати, коли Розета виносила її на двір; коли третій раз вернула до хати, годі вже було її виратувати і вона згоріла на вуглик.

БАНДИТИЗМ.

У Пацикові, долинського пов., бандити напали в ночі на хату священика М. Білецького і забрали йому 700 зол. і золотий годинник. — У Микулинечинні напали бандити на скарбника місцевої деревної фірми, коли він ішов до хати з 65 долярами і 3615 зол.; гроші та злодії пропали. — У Ядорові (Косівщина) напали в ночі бандити на хату господаря Хримуляка і забрали 2,000 зол., застріливши його після бійки.

ПАНІ ЛАЙВСЕЙ ХВАЛИТЬ УКРАЇНЦІВ.

Українці стають найкращими горожанами Домінії, сказала пані Флоренс Рендал Лайвсей з Торонто на відчиті Канадійського Жіночого Клюбу з Оттаві 30. листопада. Найкращими горожанами Домінії стають Українці через свій горячий патріотизм та свою штуку. Пані Лайвсей дала короткий образ життя, звичаїв та літератури Українців, які поселилися у західних провінціях. Народня пісня, яку Українці принесли до Канади, є богата в поетичну красоту, сказала пані Лайвсей.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ЙОНКЕРС, Н. Й.

На Українських Інвалідів з панахиди.

Дня 25. листопада 1928 зложили в церкві св. Арх. Михаїла в Йонкерс, Н. Й., кромі дрібнійших жертв слідуючі:

По $5.00: Дм. Дулиба, Анна Лозюк; по $2.00: Теодозія Гаврильчак, Текля Кохань, Ів. Матала; по $1.00: К. Голій, М. Шутович, А. Шашкевич, В. Бохнак, З. Федорчак, Ст. Котелець, Г. Скверез, Ів. Палиця, Ст. Всякий, Т. Пухир, Е. Ковальчик, Гр. Лесів, Ст. Скробала, Ю. Кривий, Й. Фанок, С. Стасяк, М. Пеньович, А. Теличка, О. Телеп, В. Савран, Т. Челак, С. Мурайко, Олена Беднарчук, С. Бойко, Катерина Воробель, Анна Петришин, Марія Скробала, М. Богдан, М. Дучинський, І. Швець, Анастазія Мандзій, Софія Лабра, Юлія Табалар, Анна Стасяк, А. Падла, Анна Заремба, Текля Пециляк, Анна Койко, М. Ковальчик, М. Цап, П. Клап, В. Мандзій, Р. Оліяр, В. Різничок, Вар. Ґаздунь, М. Фатюк, Іван Ґузій, Катерина Петрик, Палагна Мадараш, Марія Лабяк, Марія Всяка, Тетяна Рак, В. Рак, Анастазія Севащук, М. Гавриляк, Т. Майчик, М. Семчич, С. Серединський, Ева Котелець, П. Дутчак, Н. Васічко, Анна Кмець, Текля Чолій, І. Песик, Ю. Макар, Ева Шашкевич, Емілія Теличка, Марія Дзюбак, Марія Негребецька, Катерина Поточак, Розалія Ґебуза, Текля Гаврильчак, Палагна Сіканець, Катерина Туриньчак, Анна Кобялка, І. Мацькевич, Марія Мигаль, Катерина Єдзеніцька, Текля Квецень, Марія Фанок, Палагна Юрківська, Олена Макар, Юлія Федорчак, І. Беднарчук, Анна Ґрубяк, Ева Скробала, А. Хицяк, П. Дюк, М. Серединський.

Поіменні жертви	$89.00
Дрібними жертвами ...	83.20
Разом	$172.20

Збірку відослано до Обєднання.

ПРОТОКОЛ

РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ ОБЄДНАННЯ.

(8)

Грицей: Я показував делеґатови всі книжки Обєднання і він міг переконатися наочно про нашу працю і про те, що, як, коли і яким коштом висилає Обєднаннє. Делеґат мусить признати, що Обєднанне відноситься дійсно щиро до Р. Ш. і до його особи. Делеґат був рівнож і в других, от хоч би в еп. Богачевського. Хай скаже, як його приняли і яку від них дістав поміч. Хай нарід знає, хто веде дійсно народну працю, а хто їй шкодить.

Ядловський ставить внесення, щоби ще раз попросити делеґата Рідної Школи на спеціяльке засіданнє Екзекутиви і там з ним обговорити порушені тут справи.

Клодницький: Треба ще вирішити, чи нашу дискусію друкувати в протоколі, який звичайно проголошуємо в пресі. На мою думку, таке оголошеннє може нам пошкодити, бо злі язики витягнуть консеквенцію, що ми підкопуємо Р. Ш. чи делеґата, а другі знову готові мати підставу до аґітації проти Р. Ш. взагалі.

Мишуга: Коли пропустимо дискусію, то буде ще гірше, бо будуть доперва Бог знає які видумки снувати. До того таке в нас досі не було практиковане. В нас нема ніяких тайн ні задніх думок. Що в голові і в серцю, це й на язиці. Нам ходить о це, щоби загал знав, як ми ставимося до всіх справ, а тим самим і до справи Р. Ш., щодо якої нам треба заняти своє становище. Тому на мою думку, нам треба винести ухвалу, в якій зясуємо коротко наші погляди на делеґатуру і подамо наші домагання в справі реорґанізації Р. Ш., але закінчимо це все зазивом, що наші критичні уваги не можуть нікого звільнити від поставлення акції допомоги Р Ш. на першім місці. Навпаки, той, що почуває себе в праві критикувати, повинен бути першим в несенню помочі Р. Ш. Бо тільки в той спосіб принесемо дійсну користь Р. Ш. і народній справі взагалі.

Ревюк: Тут маємо до діла з двома поглядами: Рідна Школа є тої думки, що збірка на Р. Ш. піде краще, коли сюди приїде делеґат і поведе її особно, зосередотočивши всю свою увагу виключно на ту одну ціль. Головні Урядники Обєднання є тої думки, що та сцентралізована збіркова метода, якою послугується Обєднання, можливо найкраща, бо нею одною можна заставити як найбільшу скількість нашої іміґрації до систематичного складання жертв. В той спосіб можна зібрати найбільше жертв і на Рідну Школу, коли брати справу на дальшу віддаль.

Урядники є тої думки, що хоч Обєднаннє зібрало $30.000 за рік на край, а видало на це всего около 1¾% за діловодство і посилки, то краще було би для справи, колиб ми видали $5,000 на кошти, а зібрали $100.000 за рік для краю. Тому тільки деморалізацію поширюють ті демагоґи, що раз-у-раз пропаґують в Америці „даремні" посилки. В своїм часі д-р Назарук адвертайзмував еп. Богачевського, що посилає даром посилки на край. А є ще такі, що обороняють Укаріну і ті рівнож втинають ті штуки, що даром посилають. От недавно в „Америці" читали ми нову штуку, що Стрілецька Громада даремно висилає. Маємо зі всіх боків повно добродіїв, що даремне висилають, тільки щось нарід не горнеться до них. Виходить, що одно Обєднаннє оплачує посилки, а всі другі даром це роблять. Та мимо того нарід таки посилає в своїй подавляючій більшости через Обєднаннє, бо вже темні часи демаґоґії пройшли і люди навчилися здорово глядіти на справи.

(Дальше буде).

МУСОЛІНІ МАЄ МІСЦЕ ДЛЯ СВОЇХ ВОРОГІВ.

Італійський премієр Беніто Мусоліні висилає своїх політичних противників на засланя на безлюдні острови. Від 20 вересня засудив тайний військовий трибунал для оборони фашистівської держави около 110 жінок та чоловіків на реченці від одного до 20 літ тюрми на островах. Вязням звичайно закидається комуністичну діяльність, хоч у деяких випадках закидалося їм тільки ворожнечу до фашизму.

ЖАРТИ.

Наречений (до себе, вертаючи додому): Тож він годиться дати мені свою дочку за жінку та позичити десять тисяч долярів. А поправді ліпше було би навідворот.

—o—

— Марійко, я залюблений в тобі по самі вуха.

— Це мені вже неодин говорив!

— Так, але я маю довші вуха, ніж усі інші.

—o—

Розенцвайґ обидив когось гострим словом. Тамтой післав йому секундантів. Розенцвайґ сказав:

— Я готов дати сатисфакцію зі зброєю в руці на таких умовинах: остро набиті пистолі на віддаль двацять кроків.

На це свідки:

— Наш кліент вибрав як зброю: шаблі.

— Шаблі? — каже Розенцвайґ — хай буде й шаблі, але віддаль тасама.

—o—

Розсіяний добродій говорить із товаришем, що сидить при столі та має перед собою скляночку вина.

— Як можеш пити стільки алькоголю?! Тож це тобі скорочує життя!

— Але що тобі приходить до голови! Як бачиш живеться мені добре, а маю вже сімдесять літ.

— Ну, так, але колиб ти був не пив, то мав би вже яких девятьдесять літ.

—o—

Студент медицини питається професора, коли могтиме виголосити реферат п. з. „Фістула Людвика XIV".

— Чи реферат уже готов і написаний? — питається професор.

— Готов, але не написаний, пане професор.

Голос на салі: Він має це в голові, пане професор!

—o—

— Що сказав мій батько, як ти виявив йому, що хотів би оженитися зі мною?

— Насамперед він наче втратив мову.

— А як знову відзискав мову?

— Тоді я вже був за дверима!

—o—

Людвик XIV. спитався Молієра (автора славних комедій), чи він вдоволений зі свого лікаря.

— Сір, — відповів письменник — ми часто балакаємо собі, він записує мені лікарства, я їх не беру і знову вертаю до здоровля.

—o—

Ллойд Джордж, як іще був міністром фінансів, вертав раз автом додому в Соррей біля Лондону. Шофер здержав авто, щоби засвітити лямпи. Ллойд Джордж, що, як відомо, є педантом, висів також і пішов поглянути, чи світяться також лямпи ззаду. Шофер не запримітив, що Ллойд Джордж висів із авта тай поїхав скоро, щоби не тратити часу і не чув розпучливого накликування Ллойда Джорджа. Ллойдові Джорджові не остало нічого, як іти пішки до дому — пять миль. По дорозі побачив велику будівлю, ясно освітлену. Тут загадав Ллойд Джордж або заночувати або просити, чи не дали би йому підводи. При вході натрапив на високого портієра, якому розказав свою пригоду.

— Я королівський міністер фінансів.

— Добре, добре — пробурмотів портієр — маємо їх тут уже шість. Підіждіть хвильку.

Ллойд Джордж глипнув у лице портієрові, подумав хвилиночку тай нараз усе розяснилося йому. Він пригадав собі, що цей будинок, це заведення для божевільних.

— Не робім дурниць — кидаймо краще це гостинне місце — сказав до себе Ллойд Джордж і забрався мерщій.

LITTLE JULIUS SNEEZER

